

N^{RO}: II 8.

GAZETA RZĄDOWA.

DZIEŃ 31. PAŹDZIERNIKA, ROKU 1794.

SESSYA RADY NAYWYYSZEY
NARODOWEY.

Dnia 28. Października.

Prezydencya Obywatela Jozefa Szyma-
nowskiego.

Obywatel *Madaliński* G. L. nade-
stał notę, w której wyraził, iż dla star-
ganych pracą sił, i zwątlonego wiekiem
zdrowia, myśli szukać spoczynku, i o
uwolnienie siebie od służby woyskowej,
iż się zgłosił. Rada po przeczytaniu
tej noty, kazała wezwać na sessyą swo-
ię rzezonego Obyw.: generała lieutenanta,
któremu, gdy naśfzedł oświadczyła swój
stany szacunek jego obywatelskiej gorli-
wości i cnoty, którą powodowany zna-
cznie się do pierwiastkowego powstania
przyłożył, i w całym ciągu rewolucyi
z chwałą dla siebie oyczyźnie służył. A
jako z prawdziwym smutkiem dowiedzia-
ła się o chęci tego generała usunięcia się
z woyska narodowego, tak wzywała go na
miłość oyczyzny, aby poświęcił się
raz z wielką determinacją iey bronić,
trwał stale w tym chwalebnym zamiarze.
Zaleciła oraz prezydentemu pisać do N.
Naczelnika, żeby i przez powagę urzę-
du swego, i przez miłość, którą u wszy-
stkich obrońców oyczyzny dla siebie po-
zyskał, zobowiązał generała *Madalińskie-
go* do pełnienia dalej woyskowych obo-
wiązków.

Ponieważ piekarze i rzeźnicy, dla

pozorniejszego uniknienia sprzedaży chle-
ba i mięsa za bilety skarbowe, często-
kroć przed temi, którzy za bilety chcą
kupować, chleb i mięso ukrywają, prze-
to zaleciła Rada magistratowi miasta *War-
szawy*, aby wyznaczył z obywatelów o-
soby cnotliwe i zaufanie mające, które-
by przy sprzedaży przytomni będąc,
skutku rozrządzeń Rady pilnowali.

Gdy w stanie terażniejszym obywa-
tele do fortyfikowania *Pragi*, codzien-
nie przez most na *Wiśle* przechodzą, a
dla zbliżonych teraz pod *Pragę* obozów
woyska *Rzpltey*, nietylko woyskowych
bagaże, ale też surażę i żywność, tak
dla tego woyska, iako i obywatelów *War-
szawskich* ustawicznie przez tenże most
przeprowadzane bydź muszą; przeto dla
łatwiejszey komunikacyi i dowozów, o-
płata mostowego zawieszona, a uskutecz-
nienie tego wydziałowi skarbu polecane.

Na robiących przy fortyfikacyi *Pra-
gi*, summa złt: pol: 30,000. ze skarbu na-
rodowego, za kwitem magistratu miasta
Warszawy, pod zdaniem rachunku, wy-
znaczona.

Obywatel *Orłowski*, kommandant *Xztwa
Mazowieckiego*, przełożył trudności, co
się tyczy inkwaterunku woyska *Rzpltey*
w *Warszawie*. Przełożenie to, odeślane
do magistratu miasta *Warszawy*.

Przybyli obywatele *Wielkopolscy*, na-
czele których obywatele, generał *Mnie-
wski*, *Antoni Głiszczynski* i *Celestyn So-
kolnicki*, którzy tak uśtnie iako i na-

piśmie przełożyli żądania swoje, aby do składu Rady również obywatele *Wielkopolscy* przyjęci byli, i żeby skład ten stołowniej do aktu powstania był urządzony: oświadczając, iż iako podnieśli oręż na obronę wspólnej oyczyzny; tak też w obradach iey służyć pragną. Prezydniący imieniem Rady oświadczył tym obywatelom, a szczególnie Ob: *Mniwkiemu* generałowi, wdzięczność publiczną, za dzielne ich przyłożenie się do zniszczenia dumnych nieprzyaciół zamiarów. W celu zaś roztrząśnienia ich żądań, wyznaczyła Rada z pomiędzy siebie deputacyą z obywatelów: *X. Kottłata, Zakrzewskiego* radców, *Szymanowskiego, Kapościsa, Buczyńskiego, Wosińskiego, Gutakowskiego i Zajączka* zastępców; której przyniesienie stołownego projektu poleciła.

Deputacya do rewizyi papierów wyznaczona, złożyła rachunek z wziętej przez siebie ze skarbu narodowego summy 1.200. zł: przekładając potrzebę nowej asygnacyi na zł: 800. Rachunek ten produktem oznaczony, do archiwum złożony został; a wydział skarbu odebrał zalecenie, ażeby żadaną sumnę wypłacił.

Objasniając uchwałę o nadgrodach dla wojska na dniu wczorajszym zapadłą, wydała Rada osobną rezolucyą względem nadgrodenia wyższych i niższych oficerów; którą w dzisiejszej gazecie umieszczamy.

Z powodu uszczuplonych funduszy policji *Warszawskiej* na więźniów, ustanowiła Rada, iż wszyscy więźniowie, o występki przeciw oyczyźnie i zamiarom powstania narodowego osądzeni, niemniej ci, którzy za dekretem krygsrehtu wojskowego, lub municypalno-wojskowego, bez wskazania ich do robot publicznych, więzienie tylko za karę mają przeznaczone, ze skarbu narodowego opatrzenie mieć będą.

Kommissyi porządkowej Xztwa *Mazowieckiego*, zaleciła Rada, iżby ta niezwłocznie rekwizycyą zaniósła do obywatelów, deputacyą kommissyyną ziemi *Czerskiej* składających, o iak nayrychle-

jsze zbiehanie się do miasta *Groyca*, i pełnienie tam swoich obowiązków: a iak kommissya Xztwa *Mazowieckiego*, o skutku swego zalecenia, tak deputacya o rozpoczęciu swego urzędowania, ma rapport uczynić Radzie.

Przełożenie magistratu miasta *Warszawy*, względem potrzeby zasilenia szpitalu *Dzieciątka Jezus*, iako w dochodach swoich uszczuplonego, odeślane zostało do wydziału skarbu po opinią.

Sessya solwowana na dzień następujący na godzinę 11. z rana.

Rozszerzenie uchwały o nadgrodach dla Wojska.

RADA NAYWYŻSZA NARODOWA

Rozszerzając rezolucyą swoją, pod dniem 27. Października roku bieżącego wydaną, względem wyznaczenia nadgrody dla wojska, które oczyścić ma prowincyą *Wielkopolską* z nieprzyaciela, i z drugiej strony odeprzeć za rzekę *Bug*, oświadcza: iż summy zaśluguującym się rycerzom w tych wyprawach przeznaczone, należeć mają do samych tylko gemeynów i unter officerów; wyższego zaś sztabu i niższego officerom, zacząwszy od generała lieutenanta kommandującego dywizyą, aż do chorążego, każdemu w szczególności dystrygującemu się w obronie oyczyzny, za złożonym od N. Naczelnika zaświadczeniem, Rada N. narodowa udzielać nadgrody w summach gotowych, albo w dobrach narodowych wyznaczać będzie.

Dan w *Warszawie* na sessyi Rady dnia 28. miesiąca Października, 1794. roku.

Józef Szymanowski Prezydniący.
T. Czech R. N. N. Sekretarz.

ORGANIZACYA

Deputacyi do Administracyi pożyczki ze skarbu narodowego.

RADA NAYWYŻSZA NARODOWA

Ustanowiwszy na dniu 27. miesiąca

Września roku bieżącego, Administracyą pożyczki ze skarbu narodowego, i dotakowey następnie pod dniem 7. miesiąca i roku idących wyznaczyszy osoby, następujące, co do postępowania przepisuie prawidła:

1mo. Sessye c dziennie, wyłączyszy niedziele i święta, o godzinie 9. ranney zaczynać się będą, i trwać dotąd, dopóki prezydujący widzieć będzie potrzebę. Prezydujący w każdym czasie sessye extraordinaryne mocen będzie oznaczać.

2do. Komplet sessyi naymniey trzy osoby składać mają.

3tio. Przytomność na każdej sessyi, w dzienniku zapisywana będzie.

4to. Zaden z członków administracyi, bez opowiedzenia się administracyi, nie będzie się mógł oddalać, jedna tylko słabość wymawić go będzie od sessyi.

5to. Sessye zawsze na ustępie odbywane będą.

6to. Dziennik czynności administracyi przez jednego z członków administracyi utrzymywany będzie. Do tego samego dziennika, każdemu z administratorów wolno będzie zdanie swe, ręką swoją zapisać, a to mu odmówiono byż nie może.

7mo. Rezolucye wszelkie przez prezydującego podpisywane byż mają.

8vo. Administracya officyalistów następujących mieć będzie:

Kassjera.

Sekretarza.

Protokulistę.

Archiwistę.

9no. Kassjer jednego kancelarzytę, Sekretarz oprócz protokulisty, dwóch kancelarzytów, Archiwista jednego kancelarzytę, dodanych mieć sobie będą.

10mo. Ci wszyscy officjaliści dostaczną kaucyą przed administracyą złożyć powinni.

11mo. Zaden z officyalistów, bez wyraźnego pozwolenia administracyi, nie będzie się mógł oddalać.

12mo. Officjaliści z podających się kandydatów, sekretnemi kreskami obrani zostaną.

13tio. Jeżeli powiększenia officyalistów administracya uzna potrzebę, tych powiększyć moc sobie zachowuje.

14to. Officjaliści wymienieni wżyskie ekstrakty *gratis* wydawać mają.

15to. Officjaliści z swemi subalteranami, rano o w pół do dziewiętej, do dwunastej, a po południu od godziny 2. do 5. w kancelaryi administracyi znaydować się mają.

Obowiązki Kassjera.

1mo. Szczególniejszy dozór kassy, powierza się kassjerowi, od której trzy klucze, jeden przy prezydującym, drugi przy jednym z administratorów, trzeci przy kassjerze zostawać mają.

2do. Utrzymywać będzie porządnie rachunki, tak percepty, iako i expensy.

3tio. Codziennie administracyą o stanie kassy uwiadomić.

4to. Bez dyspozycyi administracyi, żadnych pieniędzy przyjmować, a bez asygnacyi żadnych pieniędzy wydawać nie będzie.

5to. O reszantach z procentów, tudzież o uschybieniu na terminie opłacenia kapitału pożyczonego, nieodwłocznie administracyi donosić będzie.

6to. Stosownie do przepisów od N. Rady narodowej danych, z końcem każdego miesiąca bilanse sporządzone, administracyi odda.

7mo. Asygnacye, kwity, i rewerfa, porządnie konferwować obligowany.

Obowiązki Sekretarza.

1mo. Obowiązkiem będzie Sekretarza memoryały wszelkie, expedycye od kommissyów porządkowych, i magistratur odbierać, rezolucye na nie dla zyskania decyzji od administracyi, przygotować.

2do. Przychodzący z memoryałami do administracyi porządkiem daty jeden po drugim w protokule przez sekretarza zapisywani będą, i do decyzji tymże sa-

mym porządkiem przez sekretarza administratorom na sefssy memoryały podawać się mają, a administratorowie ułatwiać one, nie przestępując kolei wpisów, obowiązani zostaną.

Wyśże od administracyi rezolucye, pieczęcią administracyi, i podpisem prezydującego stwierdzone, podpisywać, i do kogo należeć będzie, nieodwłocznie odsyłać.

3tio. Memoryały i korespondencye wszelkie, porządnie utrzymywać.

4to. Pieczęć administracyi, której napis w środku: *Wolność, Całość i niepodległość*; a w koło: *Pieczęć administracyi pożyczki narodowej*; przy sekretarzu zostawac ma.

5to. Dozor kancelaryi, oraz druków z rezolucyi administracyi wypadających, sekretarzowi powierza się.

Obowiązek Protokuliſty.

1mo. Protokuliſta w czasie słabości, lub oddalenia się sekretarza, miejsce jego zastąpi.

2do. Trzy protokoły mieć będzie pod swym dozorem, jeden rezolucyi, drugi dyspozycyi i asygnacyi, trzeci obwieſzczeń, publikat i korespondencyi.

3tio. Protokół rezolucyi, przez protokuliſtę, iako wyżey, trzymany, na początku każdej sefssy odczytany, i od przytomnych na poprzedzającej sefssy decyzją dających, podpisany będzie.

4to. Ekstrakty rezolucyi przez sekretarza podpisywane, z pieczęcią administracyi, protokuliſta rekwirującemu ekstraktu wyda.

Obowiązki Archiwisty.

1mo. Dwa protokoły, jeden, zaświadczeń komisyi porządkowych, magistratów, i zaręczających trzech osób na pożyczkę potrzeby osobistej; drugi obligów, uformuie. W których przywiązane do każdego protokołu czynności, *per extensum*, wciągać będzie.

2do. Oryginały wszelkie, iako to: plenipotencye, zaświadczenia i obligi, porządnie summaryuszem spisane utrzymywać ma.

Przyſięga dla Kasyera.

„Przyſięgam &c: iż powierzonych mi summ, pod kluczem moim znawdujących się, na żaden własny, bądź przyjaciela użytek nie obrócę i nie wydám, wiernie zaśwe o stanie kasy donosić będę, datków żadnych od nikogo biorącego pożyczkę, ani wymagać, ani nawet dobrowolnie ofiarowanych, przyjmować nie będę; wrzście przepisanych mi powyżey obowiązków, wiernie i pilnie dopełnię. Tak mi Boże dopomoż. &c: „

Przyſięga dla Sekretarza i Protokuliſty.

„Przyſięgam &c: iż w wykonaniu przepisanych mi obowiązków, pilnie sprawować się będę, akta i kancelaryą w baczny trzymać będę dozorce; całości i porządku w zapisywaniu protokółów, i wydawaniu ekstraktów zgodnego z aktami, i aby skrobane nie wychodziły, przestrzegać będę, sekretu izby niewydám, i to wszystko, co mi zaleconym będzie, wternie dopełnię. Tak mi Boże dopomoż. &c: „

Przyſięga dla Archiwisty.

„Przyſięgam &c: iż w wykonaniu przepisanych mi obowiązków, pilnie sprawować się będę, akta i kancelaryą w baczny trzymać będę dozorce; obligi, i wszelkie oryginały, bez wyraźnego rozkazu administracyi, nikomu nie wydám; i to wszystko, co mi zaleconym będzie, rzetelnie dopełnię. Tak mi Boże dopomoż. &c: „

Dan w *Warszawie* na sefssy Rady naywyższej narodowej, dnia 25. miesiąca Października, 1794. R.

Jozef Szymanowski prezydujący.

Tomasz Czech Rady naywyższej narodowej Sekr:

WIADO-

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

F R A N C Y A.

KONWENCYA NARODOWA.

Sesja 3. a. Wrzes: Dnia tego deputowani zgromadzili się byli do ogrodu narodowego, dla obchodzenia uroczystości przeniesienia popiołów Marata do Panteonu, gdy niespodzianie na sesję zwołani zostali. Zagaił sesję *Treilhard*, donosząc od wydziału ocalenia, że okropny spisek, który groził niebezpieczeństwem całej południowej Francji w *Marsylii* wybuchnął. Między rozmaitemi dowodami, przestawianymi umyślnie od reprezentantów ludu w *Marsylii*, pierwszy był list od pewnego *Regnier* pisany, w którym obwieszcza przyjaciel, że przed końcem jeszcze tego miesiąca wszyscy podeyżrzeni wyróżnieni zostaną. Reprezentanci *Marsylscy* mając tak jawny ślad zbrodniczego zamiaru w swych rękach, kazali rzeczonoego *Regnier* aresztować, a w kilka dni zalecili *Voulland* komendantowi miasta przewieźć go do Paryża. Lubo Kommandant wzbraniał się to uczynić, jednak *Regnier* i porucznik *Segette* byli do Paryża wysłani. Lecz ledwie wyiechali z *Marsylii*, kupa uzbrojonych złoczyńców napadła na Eskortę i *Regniera* uwolniła. Było to dnia 13. Września. Dodają reprezentanci, że Francya południowa jest w niebezpieczeństwie, jeżeli Konwencya nieużyje mocnych środków do wyrwania *Marsylczyków* z pod ucisku kilkunastu przewodzących złoczyńców; iż byle ci ukromieni zostali, lud *Marsylski*, który jest z siebie dobry, i tylko jest zwiedziony, łatwo do swych obowiązków i spokojności powróci. Z projektu *Treilharda* stała dekret. 1.) *Regnier* wyięty jest z pod opieki prawa. 2.) Kommandant *Voulland* ma być aresztowany. 3.) Sąd kryminalny Departamentu *bouches du Rhone* ma natychmiast proces rozpocząć. 4. Reprezentanci ludu mają się usilnie starać, aby lud utrzyma-

mali w winnym posłuszeństwie rządowi. 5.) Papiery i sprzęty spiskowych zapieczętowane być mają. 6.) Dekret nieiejszy będzie przez nadzwyczajnego kuryera do *Marsylii* posłany. *Voulland* broniący krewnego szemranem zawstydzony. *Merlin* całą winę spisku rzucający na *Jakobinów*, i wnoszący potrzebę zniesienia ich klubu, nieznalazł poparcia.

WIELKA BRYTANIA.

Z Londynu dnia 26. Września.

Mówią tu mocno, iż terazniejszy parlament ma być rozpuszczony, i że to już uradziło ministerjum. Lecz lubo by ta zmiana podchlebiała widokom partii tutejszych *Jakobinów*, żądających nowego wyboru osób, podług swego zdania, jednak tego spodziewać się nienależy, co by mogło dać sposobność ludowi do takiego wzburzenia.

Flotta Admirala *Hove*, która z 34. liniowemi okrętami i fregatami, dnia 7. od brzegu odbiła, nazad do *Torbay* powraca. Była już daleko na morzu, obroniła znaczną liczbę okrętów, i gdyby nie wiatry przeciwe, byłaby uderzyła na flotę Francuzką.

Wystawienie municypalney milicyi w Londynie uchwalone na ostatniej sesyi parlamentu, bardzo wiele znayduje trudności. Prezydent musiał zwołać radę miasta na ratusz, na której stanęła decyzja: aby przelożyć parlamentowi nieprzyzwoitości, i żądać poprawienia tej uchwały; lubo wprzód okrzyknięto, że przeciwni temu billowi, są prawdziwi *Jakobini*.

Następujące ostrzeżenie do wszystkich kommandantów okrętowych na morzu szrodziemnym rozesłane zostało. „ Ponieważ wiadomość dochodzi, że nieprzyjaciel pełen złośliwych zamiarów chce wyprowadzić okręt napelniony winem zapra-

wnym trucizną, tak, aby ten wpadł w ręce nasze; przeto *Vice-Admirał* ostrzega wszystkich, aby się mieli na baczności. Iż zaś o tym donoszą z Genui, gdzie ten diabelski projekt był utworzony, przeto naywiększą ostrożność mieć należy, względem win od południa przychodzących.

Dnia 24. Zgromadzenie przyjaciół ludzkości miało swą sesyę, i ogłosiło, że w tym roku, ze 117. osób utonionych, 47. uratowano. Zaś od lat 20. to jest: od założenia zgromadzenia rzeczzonego, z 2,866. osób w rozmaitych zdarzeniach utonionych, lub uduszonych, 2,087. powróciło do życia za pomocą danego im dobroczynnego ratunku.

Wiele bardzo okrętów, które popłynęły do nowo zdobytych wysep Zachodnio-Indyjskich, z przyczyny wszczętych między nimi niesnasek, bez ładunku nazad powróciły. Kupieckie okręty, które pod konwojem Hiszpańskim puściły się na morze, i które już miano za stracone, dnia 13. szczęśliwie w porcie *Corunna* stanęły, prócz 8. które zachwycili Francuzi.

Z tegoż miejsca 30. Września. Czterech ludzi należących do towarzysztwa korespondującego Londyńskiego, będących w znowie na odebranie życia królowi Angielskiemu, schwytyano i osadzono w więzieniu. Zamyśl ich był zgładzić króla, bądź na tarasie zamku *Windsor*, bądź będącego na teatrze wymierzoną strzałą, napuszczoną iadem. Strzała ta ukryta w tubusie na 2. stopy długim, miała wylecieć jak z wiatrowki, za przyciśnięciem sprężyny. Spiskowi mieli zrobić allarm na teatrze, i gdyby się król wychylił był z swej łóży, przeżyć go narządzoną strzałą. Ale jeden z spółników spisku doskonały mayster w robocie stalowej, dręczony niepokoynościami sumnienia, odkrył

rzeczą całą *Xiążęciu Portland*. Rzeczony minister natychmiast zegarmistrza *le Maître*, pomocnika pewnego chimika *Higgins*, który miał strzałę iadem zaprawić, arestować kazał. Z inkwizycyi uczynionej przez tajną radę, u której zbroieckie narzędzie jest złożone, okazało się, iż przytrzymani ludzie, nadto są młodzi, i małego znaczenia, aby tey znowy autorami bydl mieli. Jakoż wiele innych osób do tego należących, z powołania, lub z podejrzenia przyaresztowano. Ponieważ zaś rzeczeni młodzieńcy mieli związek z Konwencyą Szkocką, i przyjaźń z obywatelami *Muir i Palmer*, skazanemi na wygnanie do *Botany bay*, przeto zdaie się, iż zemsta naywięcej była im do takowego kroku powodem. Lubo osoba króla, podług konstytucyi Angielskiej jest nietykalną, ani obowiązana do odpowiedzialności za postępowania swych ministrów, ile mająca tylko w swych rękach władzę wykonawczą wyroków sądowych i uchwał Parlamentu. Wczoraj na rozkaz rządu zabrano papiery kilku politycznych klubów.

Przy inkwizycyach czynionych z osób należących do znowy na życie króla: *le Maître, Higgins i Smith* przywołany był *Mortimer* biegły raśnikarz, aby o narzędziu zbroieckim dał swą opinią. Zeznał więc, iż strzała była urządzona podług wzoru wziętego z Encyklopedyi Francuzkiej, ale iefzcze niebyła dokonczona; że z góry miała bydl wypuszczoną, aby iad w ranę spłynął skutecznie; inaczej szkodziłoby mało mogła; że ukośnie trafiwszy, sprawiłaby ranę śmiertelną, gdyż będąc do wydobycia trudną, dałaby czas do wpływu trucizny w skalęczone ciało. Tubus, z którego strzała miała wypadać, tak był sztucznie osadzony na lasce, iż ukrytey w nim szutki nie łatwo domyślić się można było.

(Reszta potym.)

Kopia zalecenia Ob: Orłowskiemu G. L. od N. Naczelnika danego.

Zalecam Ob: Orłowskiemu G. L., ażeby ogłosić kazał i surowo zalecił wszystkim officerom, i jakimkolwiek bądź wojskowym, tutającym się po Warszawie, zeyść się na Pragę po jutrze o godzinie 9. zrana, i tam G. L. Zaiączkowi zameldować się, który ich podzieli i destynacyą wkaże. Dan w Warszawie 29. bbra 1794.